

Bijlage A Juridische en beleidsmatige context

In onderstaande tabellen worden de juridische en beleidsmatige randvoorwaarden die van toepassing zijn in het kader van het Strategische Beleidsplan Kustbescherming weergegeven. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt tussen het juridische (J) en beleidsmatige (B) kader die van toepassing zijn op de mariene wateren (federale bevoegdheid) enerzijds en de kustzone (Vlaamse bevoegdheid) anderzijds. Daarna is een lijst opgenomen met Europese en/of internationale verdragen, richtlijnen ... die zowel van toepassing zijn op de mariene wateren als op de kustzone.

Voor wetgeving die op gewestelijk niveau van toepassing is, wordt verwezen naar het regionale kader. (INT = internationale; EU = Europese; FED = federale, VL = Vlaamse, PR = provinciale, GE = gemeentelijke niveau).

A.1 Mariene wateren

Tabel A-1: Juridische (J) en beleidsmatige (B) randvoorwaarden van belang voor de mariene wateren

Randvoorwaarde	Inhoudelijke beschrijving	J/B	Niveau
Richtlijn 2014/89/EU van het Europees Parlement en de Raad van 23 juli 2014 tot vaststelling van een kader voor maritieme ruimtelijke planning	Deze richtlijn bouw voort op de 'mededeling van de Commissie van 25 november 2008, Routekaart naar maritieme ruimtelijke ordening: werken aan gemeenschappelijke principes in de EU'. Het stelt het kader vast om de duurzame co-existentie van gebruiksfuncties en in voorkomend geval een passende toewijzing van de maritieme ruimte aan de verschillende relevante gebruiksfuncties te bevorderen. Deze richtlijn is omgezet in de Belgische regelgeving door de wet Marien Milieu, het KB Procedure en het KB MRP.	J	EU
KB betreffende de instelling van een raadgevende commissie en de procedure tot aanneming van een Marien Ruimtelijk Plan in de Belgische zeegebieden (13/11/2012)	Dit KB regelt de instelling van een raadgevende commissie en de zesjaarlijkse procedure tot aanneming of herziening van een Marien Ruimtelijk Plan in de Belgische zeegebieden.	J	FED
KB tot vaststelling van het <i>Marien Ruimtelijk Plan</i> (22/05/2019)	Dit KB legt de zonerings- en randvoorwaarden vast van de gebruiksfuncties binnen de Belgische zeegebieden.	J	FED
United Nations Convention on the Law of the Sea (UNCLOS-verdrag, 1982, in werking sinds 1994)	Dit verdrag, te beschouwen als een soort 'grondwet' van de zee, behandelt de rechten en belangen van kuststaten door onder meer de verdeling van zeeën en oceanen in verschillende maritieme zones die al dan niet geclaimd kunnen worden door kuststaten. Het verdrag regelt dan ook het gebruik van de oceanen en hun grondstoffen. Kuststaten hebben soevereine rechten in de EEZ met betrekking tot natuurlijke rijkdommen en bepaalde economische activiteiten, en het uitoefenen van jurisdictie over marien wetenschappelijk onderzoek en milieubescherming. In dit verdrag wordt ook de vrijheid van scheepvaart opgenomen als belangrijk principe. De vrijheid van scheepvaart wordt enkel beperkt door regels van maritieme veiligheid en bescherming van het mariene milieu.	B	INT
United Nations Sustainable development Programme	Op 1 januari 2016 werden de 17 'Sustainable Development Goals' van kracht, met als doel 14 (leven onder water): Het behoud en duurzaam gebruik van de oceanen, zeeën en mariene bronnen. Hiervoor worden een aantal specifieke doelstellingen geformuleerd tegen 2030 waaronder een significante daling van marien afval, het duurzaam beheer en bescherming van mariene en kustecosystemen, het tegengaan van verzuring van de oceaan, het duurzaam beheer van visserij, inzetten op wetenschappelijke kennis, etc.	B	INT
Mededeling van de Commissie aan de Raad en het Europees Parlement inzake geïntegreerd beheer van kustgebieden (2000)	Deze mededelingen wijzen op het belang van een aantal principes (breed perspectief op lange termijn, het plaatselijke perspectief, het werken met natuurlijke processen, de betrokkenheid van alle partners, actoren en besturen en de correcte mix van instrumenten) waarmee rekening moet worden gehouden bij het beheer en de ontwikkeling van <i>kustzones</i> .	B	EU

Randvoorwaarde	Inhoudelijke beschrijving	J/B	Niveau
Geïntegreerd Maritiem Beleid (Integrated Maritime Policy - IMB) Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's van 13 september 2012: Blauwe groei - Kansen voor duurzame mariene en maritieme groei Verordening 1255/2011, 30/11/11 tot vaststelling van een programma ter ondersteuning van de verdere ontwikkeling van een Geïntegreerd Maritiem Beleid	Het Geïntegreerde Maritiem Beleid (Integrated Maritime Policy) van de EU streeft naar een meer geïntegreerde, gecoördineerde, samenhangende, transparante en houdbare aanpak van maritieme zaken, met meer samenwerking tussen beleidsterreinen. In het kader van het GMB lanceerde de Europese Commissie in september 2012 en mei 2014 een mededeling over 'Blauwe groei', waarin gefocust wordt op mogelijkheden voor economische groei en werkgelegenheid in de mariene en maritieme sector. De EU stelt financiële middelen ter beschikking om tot een GMB te komen.	B	EU
Wet betreffende beoordeling van de gevolgen voor het milieu van bepaalde plannen en programma's en de inspraak van het publiek bij de uitwerking van de plannen en programma's in verband met het milieu (Wet SEA) (13/02/2006)	De wet betreffende de beoordeling van de gevolgen voor het milieu van bepaalde plannen en programma's en de inspraak van het publiek bij de uitwerking van de plannen en programma's in verband met het milieu zet de Europese richtlijn 2001/42/EC en 2003/35/EC om voor de Belgische Staat.	J	FED
Kaderrichtlijn Mariene Strategie (2008/56/EC, 17/06/08)	Deze Kaderrichtlijn is een van de belangrijkste wettelijke instrumenten van de EU voor de bescherming van het mariene milieu en de bijbehorende ecosystemen en biodiversiteit. De EU geeft in deze richtlijn aan hoe de lidstaten het beste tot een geïntegreerd Europees marien beleid kunnen komen. Hierbij moeten alle aspecten die het mariene beleid raken (energie, klimaatverandering, research & development, handel, transport...) meegenomen worden. Alle EU-lidstaten moeten deze kaderrichtlijn omzetten in nationale wetgeving en rapporten. Doel is de bescherming en het behoud van het mariene milieu (zeewateren) en een 'Goede Milieutoestand' (GMT) in 2020, zonder dat dit ten koste gaat van economische activiteiten.	J	EU
KB Mariene Strategie voor de Belgische zeegebieden (23/06/2010)	De kaderrichtlijn Mariene Strategie werd in België omgezet in een KB betreffende de Mariene Strategie voor de Belgische zeegebieden. Het besluit gaat in op volgende fasen van de mariene strategie: 1° de initiële beoordeling (2012), 2° de omschrijving van de Goede Milieutoestand (2012), 3° het vaststellen van een reeks milieudoelen en daarmee samenhangende indicatoren (2012), 4° de vaststelling en uitvoering van een monitoringprogramma (2014), 5° de ontwikkeling van een ingrepenprogramma (2015) en 6° de toepassing van het vastgestelde ingrepenprogramma (vanaf 2016).	J	FED

Randvoorwaarde	Inhoudelijke beschrijving	J/B	Niveau
	Het DG Leefmilieu coördineert de verschillende taken verbonden aan de uitvoering van deze kaderrichtlijn. De BMM stelt de monitoringprogramma's voor de voortgaande beoordeling van de milieutoestand op en voert deze uit. De FOD Economie, onder de bevoegdheid van de minister bevoegd voor Economie, voert het deel van deze monitoringsprogramma's uit dat betrekking heeft op de zand- en grindwinning. België heeft de eerste cyclus van MSFD doorlopen (2012-2018). Momenteel zitten we in de tweede cyclus onder MSFD (2018-2026).		
Wet betreffende exploratie en exploitatie van niet-levende rijkdommen van de territoriale zee en het Continentaal Plat (13/06/1969)	Delen van deze wet werden herzien in de wet van 22 april 1999 betreffende de exclusieve economische zone en de wet van 20 januari 1999 betreffende de bescherming van het mariene milieu.	J	FED
Wet betreffende de exclusieve economische zone van België in de Noordzee (22/04/1999)	Wet die de Belgische jurisdictie uitbreidt buiten de territoriale wateren voor een aantal zaken op het vlak van milieu en milieubescherming, beheer en exploitatie van levende en niet-levende rijkdommen, en de opwekking van energie uit water, wind en stromen.	J	FED
Wet van 11 december 2022 ter bescherming van het marien milieu en ter organisatie van de mariene ruimtelijke planning in de Belgische zeegebieden onder de rechtsbevoegdheid van België, hierna de Wet Marien Milieu (BS 16/12/2022)	De 'Wet Mariene Milieu' bepaalt verschillende principes die de gebruikers van de Belgische mariene wateren dienen in acht te nemen. Daartoe behoren volgende internationaal erkende principes: het voorzorgsprincipe; het preventieprincipe; het principe van duurzaam beheer; het vervuiler-betaalt-principe; het herstelprincipe. Naast deze algemene beginselen werd in deze wet ook de basis gelegd voor de instelling van mariene reservaten en de bescherming van planten en dieren. De nieuwe wet beoogt het marien milieu beter te beschermen. Zo worden onder andere de regels rond de mariene beschermde gebieden (37% van onze Noordzee) beter aangesloten op de habitat- en vogelrichtlijn. Verder worden in de Wet Mariene Milieu de activiteiten opgesomd die onderworpen zijn aan een voorafgaande vergunning of machtiging verleend door de minister. De wet regelt ook het kader voor de mariene ruimtelijke planning. In de laatste herziening van de Wet Marien Milieu wordt de geldigheidsduur van een marien ruimtelijk plan gewijzigd van 6 naar 8 jaar.	J	FED
KB betreffende procedure tot vergunning en machtiging van bepaalde activiteiten (07/09/2003) 'KB VEMA'	Besluit houdende de procedure tot vergunning en machtiging van bepaalde activiteiten in de zeegebieden onder de rechtsbevoegdheid van België. Een vergunning wordt verleend voor een termijn van hoogstens 20 jaar (art. 41 §1). Een machtiging wordt verleend voor de termijn vereist voor de voltooiing van de gemachtigde activiteit (max. 5 jaar, met uitzonderlijk verlenging met 5 jaar) (art. 41 §1).	J	FED
KB betreffende regels voor de milieueffectenbeoordeling (09/09/2003) 'KB MEB'	Besluit houdende de regels betreffende de milieueffectenbeoordeling in toepassing van de wet van 20 januari 1999 ter bescherming van het mariene milieu in de zeegebieden onder de rechtsbevoegdheid van België.	J	FED
KB betreffende de vaststelling van een kader voor het bereiken van een goede oppervlaktewatertoestand (23/06/2010)	Deze regeling geldt voor de kustwateren en deels voor de territoriale zee. Het besluit bevat geen echte concrete ingrepen, maar legt in hoofdzaak de verplichtingen van de bevoegde federale diensten vast.	J	FED

Randvoorwaarde	Inhoudelijke beschrijving	J/B	Niveau
ASCOBANS-overeenkomst (1992)	Deze overeenkomst werd opgesteld ter bescherming van kleine walvisachtigen in de Noordzee en de Oostzee.	B	INT
KB betreffende de bescherming van soorten (21/12/2001)	In dit besluit betreffende de bescherming van de soorten in de zeegebieden onder de rechtsbevoegdheid van België worden verschillende beschermingsingrepen voorgelegd ter bescherming van wilde/bedreigde flora en fauna, voor de instandhouding van de natuurlijke habitats en de biodiversiteit en ter voorkoming van schade aan gewassen, visgronden en andere vormen van eigendom.	J	FED
KB tot aanduiding en beheer van de mariene beschermde gebieden (27/10/2016)	Dit KB regelt de aanwijzing van nieuwe Natura2000 gebieden, de aanname instandhoudingsdoelstellingen, instandhoudingsingrepen en beheerplannen, de procedure voor de <i>passende beoordeling</i> die uitgevoerd moet worden voor projecten en plannen die mogelijk een significante impact kunnen hebben op een <i>Natura 2000</i> gebied en de monitoring. Op basis van dit KB werd het MB van 2 februari 2017 betreffende de aanneming van <i>instandhoudingsdoelstellingen</i> voor mariene beschermde gebieden ingesteld, welke werd gewijzigd door het MB van 11 januari 2022 welke de herziening van de <i>instandhoudingsdoelstellingen</i> van de mariene beschermde gebieden vastlegt. Hierbij werden ook nieuwe beheerplannen voor Natura 2000 gebieden en soorten voor de periode 2022-2027 opgemaakt.	J	FED
UNESCO Conventie voor de bescherming van het onderwatererfgoed (Paris, 2001)	De conventie wil door middel van internationale samenwerking de bescherming van erfgoed onder water garanderen ook buiten de territoriale wateren. Het UNESCO-Verdrag ter bescherming van het erfgoed onder water, werd door België geratificeerd op 5 augustus 2013 en trad in werking voor ons land op 5 november 2013.	B	INT
Wet van 4 april 2016 betreffende de bescherming van cultureel erfgoed onder water	Deze wet (sinds 1 juni 2014 van kracht) geeft uitvoering aan het UNESCO-Verdrag ter bescherming van het erfgoed onder water, en bestaat de mogelijkheid om scheepswrakken te erkennen als cultureel erfgoed onder water. Tot op heden werden 8 wrakken erkend.	J	FED
KB betreffende de reglementaire maatregelen ter bescherming van het cultureel erfgoed onder water (21/09/2016) MB betreffende de individuele maatregelen ter bescherming van het cultureel erfgoed onder water (04/10/2016)	Deze besluiten leggen bijkomende beschermingsingrepen op.	J	FED
Politieke Verklaring over Energiesamenwerking tussen Noordzee landen (6 juni 2016)	De energiecoöperatie tussen de landen zal zich toespitsen op vier grote gebieden: Ruimtelijke ordening zal streven naar een optimaal gebruik van de beperkte ruimte in deze intensief gebruikte zee. Dat zal gepaard gaan met het delen van informatie, het definiëren van gemeenschappelijke benaderingen inzake milieu-impact, en de coördinatie van toelatingsprocedures; Het elektriciteitsnet moet ontwikkeld worden zodat het voorzien is op grootschalige offshore windenergie. De markten moeten goed met elkaar verbonden zijn zodat de elektriciteit kan stromen waar en wanneer dat nodig	B	INT

Randvoorwaarde	Inhoudelijke beschrijving	J/B	Niveau
	is. De regionale werkzaamheden op dit vlak zullen onder andere bestaan uit gecoördineerde planning en ontwikkeling van netwerken, en het onderzoeken van mogelijke synergiën met de offshore olie- en gassectoren; In de toekomst zullen deelnemende landen informatie delen over hun individuele behoeften op het vlak van offshore-infrastructuur. Dat zal helpen bij het plannen van de investeringen, het op elkaar afstemmen van steunregelingen, en het mobiliseren van investeringskapitaal voor gezamenlijke projecten; Het doel is om best practices te identificeren, en manieren om technische voorschriften en normen te harmoniseren in de hele regio. De samenwerking streeft ook naar het reduceren van de kosten doorheen de levenscyclus van productie-installaties. Om dat te bereiken zullen de deelnemende landen werk maken van wederzijdse erkenning van nationale normen.		
NSCOGI (North Seas Countries' Offshore Grid Initiative) – Opstart Europees energiegrid (memorandum of understanding, 03/12/2010)	België, Denemarken, Frankrijk, Duitsland, Ierland, Luxemburg, Nederland, Noorwegen, Zweden en Groot-Brittannië hebben eind 2010 een memorandum of understanding ondertekend voor een samenwerking rond duurzame energieopwekking en verdeling. In het bijzonder stelt men de samenwerking rond de aanleg en uitbouw van een offshore energiegrid in de Noordzee als prioritaire doelstelling. Bedoeling is de verschillende offshore energieopwekkingsinstallaties met elkaar te verbinden via kabels en hoogspanningsstations/'stopcontacten op zee'. Dit zal ook betekenen dat het elektriciteitsnetwerk op land verder zal moeten versterkt worden.	B	INT
KB kabels (12/03/2002)	Besluit betreffende de nadere regels voor het leggen van kabels die in de territoriale zee of het nationaal grondgebied binnenkomen of die geplaatst of gebruikt worden in het kader van de exploratie van het continentaal plat, de exploitatie van de minerale rijkdommen en andere niet-levende rijkdommen daarvan of van de werkzaamheden van kunstmatige eilanden, installaties of inrichtingen die onder Belgische rechtsmacht vallen.	J	FED
KB van 4 februari 2020 tot instelling van veiligheidszones in de zeegebieden onder Belgische rechtsbevoegdheid	Het KB van 4/0220 bepaalt dat een veiligheidszone ingesteld wordt rond energieconstructies en -parken, mast, meetpaal of radar, kunstmatige eilanden, installaties en inrichtingen in de zeegebieden onder Belgische rechtsbevoegdheid.	J	FED
Wet betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt (29/04/1999), gewijzigd door de Wet van 12 mei 2019	Deze wet bevat onder meer algemene bepalingen in verband met het beheer en de toegang tot het transmissienet, en in verband met de taken van Elia als netbeheerder. Aan de hand van deze wet wordt de Europese richtlijn 2003/54/EG van 26 juni 2003 (betreffende de gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor elektriciteit) in Belgisch recht omgezet. Deze wet werd gewijzigd door de Wet van 12 mei 2019 tot wijziging van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt met het oog op het invoeren van een concurrerende inschrijvingsprocedure voor de bouw en exploitatie van productie-installaties in de zeegebieden onder de rechtsbevoegdheid van België en tot bekrachtiging van het koninklijk besluit van 11	J	FED

Randvoorwaarde	Inhoudelijke beschrijving	J/B	Niveau
	februari 2019 tot wijziging van het koninklijk besluit van 16 juli 2002 betreffende de instelling van mechanismen voor de bevordering van elektriciteit opgewekt uit hernieuwbare energiebronnen.		
KB betreffende voorwaarden, geografische begrenzing en toekenningsprocedure van concessies voor de exploratie en de exploitatie van de minerale en andere niet-levende rijkdommen (01/09/2004)	Besluit betreffende de voorwaarden, de geografische begrenzing en de toekenningsprocedure van concessies voor de exploratie en de exploitatie van de minerale en andere niet-levende rijkdommen in de territoriale zee en op het continentaal plat.	J	FED
GNB (Gemeenschappelijk <i>Nautisch</i> Beheer in het Scheldegebied, 2005)	Dit verdrag vormt de bekroning van een <i>nautische</i> samenwerking tussen Nederland en Vlaanderen. Doel is het veiligheids- en vlotheidsniveau verder te verbeteren, ondanks de schaalvergroting van de scheepvaart. De door het verdrag opgerichte Gemeenschappelijke <i>Nautische</i> Autoriteit (GNA) oefent het dagelijks <i>nautisch</i> beheer uit onder toezicht van de Permanente Commissie. Het verdrag stelt ook dat de Nederland en Vlaanderen elkaar tijdig informeren over belangrijke beleidsvoornemens en plannen die van invloed kunnen zijn op het <i>nautisch</i> beheer in het Scheldegebied.	B	INT
COLREG (1972)	Dit verdrag regelt het voorkomen van aanvaringen.	B	INT
IMO (International Maritime Organisation)	Het IMO is een gespecialiseerde VN organisatie met verantwoordelijkheid voor de veiligheid van de internationale scheepvaart en de preventie van verontreiniging van schepen. De protocollen bevatten onder meer: • De internationale conventie omtrent de controle van schadelijke anti-fouling systemen op schepen; • De internationale conventie voor de controle en het beheer van ballastwater van schepen (2003); • De internationale conventie omtrent de preventie van verontreiniging van schepen (MARPOL, zie onder); • De internationale conventie omtrent het paraat zijn, de samenwerking en de bestrijding van olievervuiling (OPRC, 1990).	B	INT
MARPOL (International Convention on the Prevention of Pollution from Ships, 1973-1978)	Het MARPOL 73/78 – Verdrag en de bijlagen I (olie) en V (scheepsvuilsnis) ter voorkoming van verontreiniging. Voor bijlage I en bijlage V is de Noordzee een 'Speciale Zone'.	B	INT
Akkoord van Bonn (1983)	Dit is een akkoord tussen de Noordzeestaten en de EG inzake wederzijdse hulp en samenwerking in bestrijding van (olie)vervuiling, en bewaking en controle ter voorkoming van overtreding van reglementen ter bescherming en bestrijding van pollutie.	B	INT
Richtlijn 2016/802 betreffende een vermindering van het	De richtlijn 'zwavel' wordt opgelegd in het noorden van Europa, waarbij schepen brandstof moeten gebruiken met minder dan 0.1% zwavelgehalte. Zwavel wordt beschouwd als de oorzaak van zure regen en van	J	EU

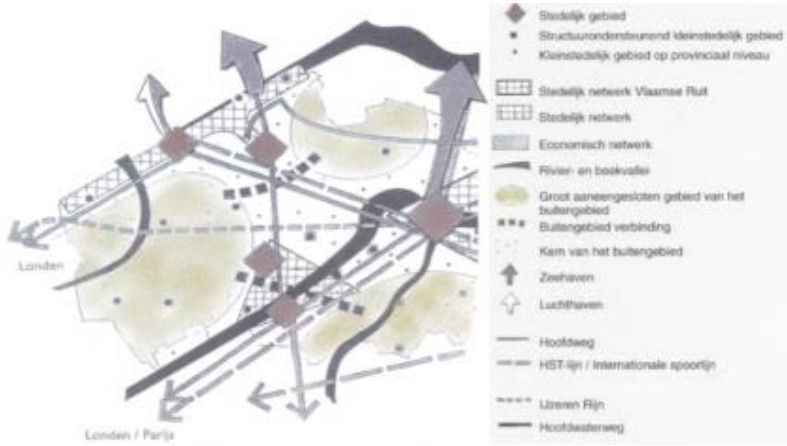
Randvoorwaarde	Inhoudelijke beschrijving	J/B	Niveau
zwavelgehalte van bepaalde vloeibare brandstoffen	ademhalingsproblemen. De richtlijn betreft voorlopig enkel het zeevervoer in de Baltische Zee, de Noordzee en het Engelse. Zij zal van toepassing zijn vanaf 2020 voor de rest van de wereld maar voor een gehalte van 0,5%.		
KB betreffende de procedure voor machtiging van het storten in de Noordzee van bepaalde stoffen en materialen (12/03/2000)	Dit besluit regelt de procedure voor de machtiging van het storten in de Noordzee.	J	FED
MB betreffende de afbakening van sectoren in exploratiezone 4 voor de exploratie en de exploitatie van de niet-levende rijkdommen (24/12/2010)	Besluit betreffende de afbakening van sectoren in exploratiezone 4 voor de exploratie en de exploitatie van de niet-levende rijkdommen van de territoriale zee en het continentaal plat.	J	FED
Gemeenschappelijk Visserijbeleid (GVB, 2002) en hervorming van het Gemeenschappelijk Visserijbeleid (2012) Europees Fonds voor Maritieme Zaken en Visserij (EFMZV) (vanaf 2016) Financieringsinstrument voor de Vlaamse visserij- en aquacultuursector (FIVA) (2016)	Het GVB is een regeling voor het beheer van de Europese vissersvloten en voor het behoud van de visbestanden. Het werd in het leven geroepen om een gemeenschappelijke hulpbron te beheren, en geeft alle Europese vissersvloten gelijke toegang tot de wateren van de EU zodat zij eerlijk met elkaar kunnen concurreren. Het Europese beleid is gericht op het duurzaam beheer van de visserijactiviteiten in de Europese zeegebieden om te komen tot bedrijfseconomisch rendabele visserij, gezonde visbestanden en een minimale impact op het milieu. Een onderdeel daarvan is de verplichting tot gegevensuitwisseling en het bijhouden van een elektronisch logboek. Andere instrumenten van de EU zijn de quotabeperkingen, beperkingen in vaardagen. Het GVB omvat ook regels over aquacultuur en de betrokkenheid van <i>stakeholders</i> . Het GVB werd ingevoerd in de jaren 70 en is sindsdien verschillende malen herzien, voor het laatst op 1 januari 2014. Het Europese Visserijfonds verleent financiële steun om de implementatie van deze ingrepen te vergemakkelijken. Hiervoor dient op nationaal niveau een strategie en operationeel programma worden uitgewerkt (zie verder). De EFMZV steun loopt parallel met de FIVA-steun die hiertoe een voorwaarde uitmaakt.	B	EU VL
Nationale Strategie en Operationeel Programma 'Vooruitziend en voortvarend' 2014-2020	Deze beleidsplannen worden opgemaakt in het kader van het Europese Gemeenschappelijk Visserijbeleid. België kiest voor een duurzame hervorming van de visserijsector via differentiatie en innovatie. Ze zet hierbij in op adaptieve visserij, partnerschap en samenwerking en aquacultuur.	B	FED
KB tot vaststelling van aanvullende nationale ingrepen voor de instandhouding en het beheer van de visbestanden en voor controle op de visserijactiviteiten (14/08/1989)	Volgens dit besluit is schelpdierontginning verboden in de territoriale zee.	J	FED

Randvoorwaarde	Inhoudelijke beschrijving	J/B	Niveau
Besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van aanvullende nationale ingrepen voor de instandhouding en het beheer van de visbestanden en voor controle op de visserijactiviteiten (09/09/2016)	Dit besluit legt de voorwaarden vast voor de Belgische vissersvaartuigen.	J	VL
SOLAS (1974/1978)	'Safety of Life at Sea': Dit verdrag regelt de veiligheid van mensenlevens op zee.	B	INT
Stratégie Française de la façade maritime pour la Manche Est et la mer du Nord	Beleidscontext op zee voor Frankrijk		

A.2 Kustzone

Tabel A-2: Juridische (J) en beleidsmatige (B) randvoorwaarden van belang voor de Vlaamse kustzone

Randvoorwaarde	Inhoudelijke beschrijving	J/B	Niveau
Nationaal Energie- en Klimaatplan 2021-2030	Het Nationaal Energie- en Klimaatplan (NEKP) legt de Belgische energie- en klimaatdoelstellingen vast voor de periode 2021-2030. Het plan beschrijft de maatregelen om die doelstellingen te bereiken. Het plan legt de krijtlijnen vast voor de transitie naar een duurzaam, betrouwbaar en betaalbaar energiesysteem, volgens de dimensies van de Europese energie-Unie. Het plan beantwoordt ook aan de langetermijnstrategie voor de reductie van de broeikasgasemissies, in overeenstemming met het Akkoord van Parijs.	B	FED
Vlaams Energie- en klimaatplan 2021-2030	De Vlaamse Regering keurde op 9 december 2019 het Vlaams Energie- en Klimaatplan (VEKP) 2021-2030 definitief goed. Het plan geldt voor sectoren die niet onder het Europees emissiehandelssysteem voor energie-intensieve bedrijven (EU-ETS) vallen: mobiliteit, gebouwen, landbouw en de (beperkte) niet-ETS-onderdelen voor industrie en energie.	B	VL
Vlaamse Klimaatstrategie 2050	De Vlaamse Regering keurde op 20 december 2019 de Vlaamse klimaatstrategie 2050 goed. De Klimaatstrategie omvat de visie van de Vlaamse Regering inzake klimaatbeleid op lange termijn. Het VEKP vormt de invulling op korte termijn, namelijk in de periode 2021-2030.	B	VL
Masterplan Kustveiligheid	In opdracht van de Afdeling Kust werd een Geïntegreerd Kustveiligheidsplan opgesteld voor de volledige Vlaamse kust, dat een antwoord moet bieden op de mogelijke gevaren bij extreme stormen, rekening houdend met de verwachte klimaatwijzigingen tot in het jaar 2050. De Vlaamse kust moet minstens tegen een 1000-jarige stormvloed beschermd worden. In juni 2011 werd het Masterplan Kustveiligheid goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Dit plan is momenteel in uitvoering.	B	VL
Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen	Voor ruimtelijke ordening is een beleid op lange termijn van groot belang. Het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV) is sinds 1997 een belangrijk fundament van het ruimtelijk beleid. Het is een visie die aangeeft hoe we in Vlaanderen best met onze ruimte omgaan. We moeten investeren in onze steden, zodat dit aangename plekken zijn om te wonen. Wat nog rest aan groen en open ruimte moeten we bewaren. Dat is de krachtlijn van het plan. Parallel aan de verdere uitvoering van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen bereidt de Vlaamse Regering een nieuw Beleidsplan Ruimte voor.	B	VL
Beleidsplan Ruimte Vlaanderen – Strategische Visie	Het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen (BRV) zal de opvolger zijn van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen. De Vlaamse Regering keurde op 20 juli 2018 de strategische visie van het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen goed. De strategische visie omvat een toekomstbeeld en een overzicht van beleidsopties op lange termijn, met name de strategische doelstellingen. De Vlaamse Regering heeft hiermee een beleidslijn uitgezet die een vernieuwde filosofie en aanpak in het ruimtelijke beleid wil inzetten.	B	VL

Randvoorwaarde	Inhoudelijke beschrijving	J/B	Niveau
	De strategische visie van het BRV heeft niet het statuut van een ontwerp van ruimtelijk beleidsplan, omdat er nog geen ontwerp-beleidskaders zijn goedgekeurd. Het biedt een basis voor regeringsbeslissingen ter realisatie van de visie.		
Beleidsplan Ruimte Vlaanderen – Conceptnota Bouwshift	De Vlaamse Regering keurde op 22 februari 2022 de conceptnota over de bouwshift goed. De doelstelling is om het bijkomend ruimtebeslag te reduceren naar 3 ha/dag tegen 2025 en 0 ha/dag tegen 2040.	B	VL
Provinciaal Ruimtelijk Structuurplan West-Vlaanderen	Bepaalt de grote krachtlijnen hoe de toekomst van West-Vlaanderen op vlak van ruimtelijke planning er moet uitzien. In het RSV wordt het stedelijk netwerk van de 'kust' aangeduid als netwerk van Vlaams niveau. De rol van dit gebied ligt vooral in de kustgebonden toeristisch-recreatieve ontwikkeling. Daarnaast is de transportfunctie, in het bijzonder de maritieme transportfunctie rond de poorten belangrijk. Omwille van de zware druk op de waardevolle ecosystemen van het kustmilieu moeten de ecologische waarden van het kustgebied optimaal worden versterkt. The map illustrates the spatial structure of West-Flanders. It features a legend with the following items: Stedelijk gebied (Urban area) Structuurondersteunend kleinstedelijk gebied (Structure-supporting small urban area) Kleinstedelijk gebied op provinciaal niveau (Small urban area at provincial level) Stedelijk netwerk Vlaamse Ruit (Urban network Flemish Ruit) Stedelijk netwerk (Urban network) Economisch netwerk (Economic network) River- en beekvallei (River and stream valley) Groot aanheersloten gebied van het bulengebied (Large enclosed area of the bulge area) Bulengebied verbinding (Bulge area connection) Kern van het bulengebied (Core of the bulge area) Zeehaven (Seaport) Luchthaven (Airport) Hoofdweg (Main road) HST-lijn / Internationale spoorlijn (HST line / International railway line) Liberen Rijn (Libereen Rijn) Hoofdwasserweg (Main waterway)	B	PR
Beleidsplan Ruimte West Vlaanderen (in opmaak)	Op 17 maart 2022 heeft de deputatie van de Provincie West-Vlaanderen de Conceptnota voor het Beleidsplan Ruimte West-Vlaanderen goedgekeurd. In dit beleidsplan wordt de ruimtelijke ordening beschreven voor het volledige grondgebied van West-Vlaanderen. De strategische visie is opgebouwd uit vier ruimtelijke principes en twaalf strategieën. Dit document zal op termijn het Provinciaal Ruimtelijk Structuurplan West-Vlaanderen vervangen.	B	PR
Gemeentelijk structuurplan De Panne	Gemeentelijk structuurplan waarin de ruimtelijke context van entiteiten op regionaal, gemeentelijk en intra gemeentelijk niveau worden vastgelegd. Ook de planningscontext binnen provinciale en gewestelijke ruimtelijke planning, juridische en sectorale plannen. Daarnaast wordt ook de programmatische context vastgelegd voor wonen, bedrijvigheid, verkeer, natuur, landbouw en toerisme. Tenslotte krijgen ook de knelpunten en potenties plaats in dit document. Werd gefinaliseerd in juni 2005.	B	GE

Randvoorwaarde	Inhoudelijke beschrijving	J/B	Niveau
Gemeentelijk structuurplan Koksijde	Gemeentelijk structuurplan waarin de ruimtelijke context van entiteiten op regionaal, gemeentelijk en intra gemeentelijk niveau worden vastgelegd. Ook de planningscontext binnen provinciale en gewestelijke ruimtelijke planning, juridische en sectorale plannen. Daarnaast wordt ook de programmatische context vastgelegd voor wonen, bedrijvigheid, verkeer, natuur, landbouw en toerisme. Tenslotte krijgen ook de knelpunten en potenties plaats in dit document. Het GRS werd goedgekeurd in augustus 2001.	B	GE
Gemeentelijk structuurplan Nieuwpoort	Het Gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan Nieuwpoort bevat de krijtlijnen hoe in de toekomst wordt omgesprongen met de ruimte op het grondgebied van Nieuwpoort. De gewenste ruimtelijke ontwikkeling van Nieuwpoort wordt in de volgende deelstructuren ingedeeld: ruimtelijke agrarische structuur; natuurlijke structuur; landschappelijke structuur; nederzettingsstructuur; verkeers-vervoersstructuur; ruimtelijke economische structuur; toeristisch-recreatieve structuur. Deze gewenste structuren worden telkens verbonden aan 11 entiteiten op het grondgebied van Nieuwpoort. Dit plan werd op 27 december 2010 gepubliceerd in het BS.	B	GE
Gemeentelijk structuurplan Middelkerke	Gemeentelijk structuurplan waarin de ruimtelijke context van entiteiten op regionaal, gemeentelijk en intra gemeentelijk niveau worden vastgelegd. Ook de planningscontext binnen provinciale en gewestelijke ruimtelijke planning, juridische en sectorale plannen. Daarnaast wordt ook de programmatische context vastgelegd voor wonen, bedrijvigheid, verkeer, natuur, landbouw en toerisme. Tenslotte krijgen ook de knelpunten en potenties plaats in dit document. Het GRS Middelkerke werd goedgekeurd in 2008.	B	GE
Beleidsplan Ruimte Middelkerke (in opmaak)	Het beleidsplan ruimte Middelkerke is eens strategisch plan waarin een duidelijk ruimtelijk toekomstperspectief wordt geschetst als dynamisch plan en onder de vorm van strategische projecten. Het voorontwerp beleidsplan werd in november 2022 gepubliceerd.	B	GE
Gemeentelijk structuurplan Oostende	Het GRS schetst het beleidskader waarbinnen projecten, infrastructuurwerken, wijkstructuurplannen, ... de komende jaren kunnen worden ontwikkeld. Het plan bestaat uit drie delen: een informatief, een richtinggevend en een bindend gedeelte. Het informatieve deel ontrafelt de cultuurhistorische en ruimtelijke structuur van Oostende en beschrijft de ontwikkeling van de stad tot op vandaag. Het richtinggevende gedeelte of de 'gewenste ruimtelijke structuur' is het meest omvangrijke én het belangrijkste deel van het GRS. Het 'bindende gedeelte' van het GRS overloopt diverse stadsdelen, stadsprojecten en bouw- en infrastructuurwerken en geeft daarbij telkens aan welke specifieke plannings- en ontwerpinstrumenten in te zetten zijn om de gewenste ruimtelijke structuur te realiseren. Dit plan werd goedgekeurd op 6 juli 2006.	B	GE
Gemeentelijk structuurplan Bredene	Gemeentelijk structuurplan waarin de ruimtelijke context van entiteiten op regionaal, gemeentelijk en intra gemeentelijk niveau worden vastgelegd. Ook de planningscontext binnen provinciale en gewestelijke ruimtelijke planning, juridische en sectorale plannen. Daarnaast wordt ook de programmatische context vastgelegd voor wonen, bedrijvigheid, verkeer, natuur, landbouw en toerisme. Tenslotte krijgen ook de knelpunten en potenties plaats in dit document. Het GRS Bredene werd gepubliceerd in mei 2006.	B	GE

Randvoorwaarde	Inhoudelijke beschrijving	J/B	Niveau
Gemeentelijk structuurplan De Haan	Gemeentelijk structuurplan waarin de ruimtelijke context van entiteiten op regionaal, gemeentelijk en intra gemeentelijk niveau worden vastgelegd. Ook de planningscontext binnen provinciale en gewestelijke ruimtelijke planning, juridische en sectorale plannen. Daarnaast wordt ook de programmatische context vastgelegd voor wonen, bedrijvigheid, verkeer, natuur, landbouw en toerisme. Tenslotte krijgen ook de knelpunten en potenties plaats in dit document. Het GRS De Haan werd gepubliceerd in mei 2007.	B	GE
Gemeentelijk structuurplan Blankenberge	Gemeentelijk structuurplan waarin de ruimtelijke context van entiteiten op regionaal, gemeentelijk en intra gemeentelijk niveau worden vastgelegd. Ook de planningscontext binnen provinciale en gewestelijke ruimtelijke planning, juridische en sectorale plannen. Daarnaast wordt ook de programmatische context vastgelegd voor wonen, bedrijvigheid, verkeer, natuur, landbouw en toerisme. Tenslotte krijgen ook de knelpunten en potenties plaats in dit document. Eerste herziening 2003-2004, tweede herziening 2008-2011. Herziening goedgekeurd op 7 mei 2020.	B	GE
Gemeentelijk structuurplan Brugge	Gemeentelijk structuurplan waarin de ruimtelijke context van entiteiten op regionaal, gemeentelijk en intra gemeentelijk niveau worden vastgelegd. Ook de planningscontext binnen provinciale en gewestelijke ruimtelijke planning, juridische en sectorale plannen. Daarnaast wordt ook de programmatische context vastgelegd voor wonen, bedrijvigheid, verkeer, natuur, landbouw en toerisme. Tenslotte krijgen ook de knelpunten en potenties plaats in dit document. Het GRS Brugge werd goedgekeurd in augustus 2006.	B	GE
Beleidsplan Ruimte Brugge-Stad Brugge (in opmaak)	Beleidsplan Ruimte Brugge (BRB) wordt de leidraad voor keuzes in de manier waarop de ruimte wordt geordend, ingericht en gebruikt. Ontwerp-BRB werd op 27 maart 2023 vastgelegd.	B	GE
Gemeentelijk structuurplan Knokke-Heist	Gemeentelijk structuurplan waarin de ruimtelijke context van entiteiten op regionaal, gemeentelijk en intra gemeentelijk niveau worden vastgelegd. Ook de planningscontext binnen provinciale en gewestelijke ruimtelijke planning, juridische en sectorale plannen. Daarnaast wordt ook de programmatische context vastgelegd voor wonen, bedrijvigheid, verkeer, natuur, landbouw en toerisme. Tenslotte krijgen ook de knelpunten en potenties plaats in dit document. Het GRS Knokke Heist werd gepubliceerd in mei 2004.	B	GE
Beleidsplan Ruimte Knokke (in opmaak)	Kennisgevingsnota is gepubliceerd op 16 maart 2023.	B	GE
Project Oudlandpolder	De Vlaamse Regering besliste op 18/12/2020 om het Landinrichtingsproject Oudlandpolder in te stellen. De doelstellingen van dit Landinrichtingsproject zijn: • Het realiseren van een klimaatrobuust waterbeheer in de Oudlandpolder gericht op: Bufferen en opslaan van water • Afvoer van oppervlaktewater naar de zee garanderen; • Waterbeschikbaarheid en droogte. • Duurzame en klimaatrobuuste landbouw.		PR

Randvoorwaarde	Inhoudelijke beschrijving	J/B	Niveau
	• Instandhoudingsdoelstellingen van de kustpolders • Mobiliteitsveranderingen tweewegen richting fiets (fietsssnelwegen en bovenlokaal functioneel fietsnetwerk voorzien) • Energietransitie en de nodige infrastructuur daarvoor voorzien • Waarderen en beschermen van het erfgoed. • Leefkwaliteit van de dorpen bevorderen • Omgevingskwaliteit verbeteren tussen de polderranden en de verstedelijkte kustzone		
Strategisch plan voor de haven Zeebrugge	Geeft lange termijnvisie op de ontwikkeling van de haven. Het strategisch plan (2004) beschrijft de gewenste ontwikkeling van het zeehavengebied van Brugge en Zeebrugge op korte (5 jaar), middellange (10 tot 15 jaar) en lange termijn (30 jaar). Hierbij is rekening gehouden met gewenste en geplande economische ontwikkelingen en met het duurzaam karakter waarbinnen de ontwikkeling dient plaats te vinden. Het doel van het Strategisch Plan voor de haven van Zeebrugge is de economische expansie van de haven mogelijk te maken, maar met een zuinig ruimtegebruik, bescherming van de omliggende woonzones en behoud en versterking van de ecologische infrastructuur binnen en buiten de havengebieden.	B	VL
Complex Project Nieuwe Sluis Zeebrugge	Met het Complex Project Nieuwe Sluis Zeebrugge maakt de Vlaamse overheid de haven van Zeebrugge en haar omgeving klaar voor de toekomst. Het project bestaat uit drie pijlers: • De bouw van een nieuwe sluis, die zorgt voor een tweede toegang tot de achterhaven. Hierdoor worden de bedrijvigheid en werkgelegenheid langdurig verankerd in de regio. • De aanleg van de nieuwe weg 'Nx', die het doorgaand en havenverkeer scheidt van het plaatselijk verkeer. Door deze verbeterde mobiliteit neemt de huidige verkeersdruk in en rond de kern van Zeebrugge af. • Een verbetering van de bestaande infrastructuur en voorzieningen in het projectgebied, om zo de leefbaarheid te garanderen. Waardoor het hier na realisatie aangenaam wonen en werken is.	B	VL
PRUP Rechteroever Jachthaven Nieuwpoort	In dit PRUP wordt een nieuw jachthavendok voorzien ten zuiden van het bestaande dok 'Portus Novus'. Het zal plaats bieden aan een 500-tal jachten. Rond het nieuwe dok komt een stedelijke ontwikkeling met ruimte voor 1.000 wooneenheden, horeca, handelszaken en jachthavengebonden bedrijvigheid. Vanuit dit nieuwe stadsdeel zal een verbinding voor voetgangers en fietsers gemaakt worden tussen Nieuwpoort-stad en de bestaande jachthaven Novus Portus.	B	PR
RUP Strand en Dijk De Panne	Het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan 'Strand en Dijk - De Panne' werd op 29 augustus 2013 goedgekeurd door de minister van ruimtelijke ordening. Dit RUP heeft betrekking op delen van het grondgebied van de gemeente De Panne.	B	PR

Randvoorwaarde	Inhoudelijke beschrijving	J/B	Niveau
RUP Strand en Dijk Koksijde	Het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan 'Strand en Dijk - Koksijde' werd op 29 augustus 2013 goedgekeurd door de minister van ruimtelijke ordening. Dit RUP heeft betrekking op delen van het grondgebied van de gemeente Koksijde.	B	PR
RUP Strand en Dijk Nieuwpoort-Koksijde	Het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan 'Strand en Dijk - Nieuwpoort-Koksijde' werd op 29 augustus 2013 goedgekeurd door de minister van ruimtelijke ordening. Dit RUP heeft betrekking op delen van het grondgebied van de gemeenten Nieuwpoort en Koksijde.	B	PR
RUP Strand en Dijk Middelkerke	Het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan 'Strand en Dijk - Middelkerke' werd op 29 augustus 2013 goedgekeurd door de minister van ruimtelijke ordening. Dit RUP heeft betrekking op delen van het grondgebied van de gemeente Middelkerke.	B	PR
RUP Strand en Dijk Oostende	Het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan 'Strand en Dijk - Oostende' werd op 29 augustus 2013 goedgekeurd door de minister van ruimtelijke ordening. Dit RUP heeft betrekking op delen van het grondgebied van de gemeente Oostende.	B	PR
RUP Strand en Dijk Bredene	Het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan 'Strand en Dijk - Bredene' werd op 29 augustus 2013 goedgekeurd door de minister van ruimtelijke ordening. Dit RUP heeft betrekking op delen van het grondgebied van de gemeente Bredene.	B	PR
RUP Strand en Dijk De Haan	Het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan 'Strand en Dijk - De Haan' werd op 29 augustus 2013 goedgekeurd door de minister van ruimtelijke ordening. Dit RUP heeft betrekking op delen van het grondgebied van de gemeente De Haan.	B	PR
RUP Strand en Dijk Blankenberge	Het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan 'Strand en Dijk - Blankenberge' werd op 29 augustus 2013 goedgekeurd door de minister van ruimtelijke ordening. Dit RUP heeft betrekking op delen van het grondgebied van de gemeente Blankenberge.	B	PR
RUP Strand en Dijk Brugge	Het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan 'Strand en Dijk - Brugge' werd op 29 augustus 2013 goedgekeurd door de minister van ruimtelijke ordening. Dit RUP heeft betrekking op delen van het grondgebied van de gemeente Brugge.	B	PR
RUP Strand en Dijk Brugge West	Het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan 'RUP Strand en dijk - Brugge West' werd definitief vastgesteld door de provincieraad op 1 oktober 2015. Dit RUP heeft betrekking op het grondgebied van de stad Brugge.	B	PR
RUP Strand en Dijk Knokke-Heist	Het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan 'Strand en Dijk - Knokke-Heist' werd op 29 augustus 2013 goedgekeurd door de minister van ruimtelijke ordening. Dit RUP heeft betrekking op delen van het grondgebied van de gemeente Knokke-Heist.	B	PR
Vlaamse Mobiliteitsvisie 2040	De Vlaamse overheid keurde de mobiliteitsvisie richting 2040 definitief goed. Die blik op de toekomst zal dienen als leidraad voor onze mobiliteitsbeslissingen vandaag en de komende 20 jaar.	B	VL

Randvoorwaarde	Inhoudelijke beschrijving	J/B	Niveau
Mobiliteitsplan Vervoerregio	In 2019 werd Vlaanderen opgedeeld in 15 vervoerregio's. De Vlaamse vervoerregio's maken de regionale mobiliteitsplannen op. Het regionaal mobiliteitsplan of het RMP bepaalt de toekomstvisie voor alle vervoersmodi binnen de vervoerregio. Het plan is op maat van elke vervoersregio zodat het gericht regionale mobiliteitsuitdagingen kan aanpakken zoals bv. gevaarlijke kruispunten of drukke knooppunten. Het RMP focust zich zowel op personenvervoer als goederenvervoer. Thema's zoals fietsbeleid, verkeersveiligheid, multimodaal goederentransport, doorstroming, ... maar ook de link met ruimtelijk beleid komen hierin aan bod. Langs de kust zijn er 3 vervoerregio's aangeduid (van west naar oost): Westhoek, Oostende en Brugge. De regionale mobiliteitsplannen zijn in opmaak.	B	VL
Decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu (21 oktober 1997) met wijzigingen en uitvoeringsbesluiten	Regelt de bescherming, ontwikkeling, beheer en herstel van de natuur en de natuurlijke milieus. Belangrijke principes zijn de zorgplicht en het stand-still principe, alsook het compensatieprincipe. Volgens het stand-still-principe mag de natuur zowel in kwaliteit als in kwantiteit niet verder achteruitgaan. Het decreet streeft naar een gebiedsgericht natuurbeleid, zowel inzake het creëren van ruimtelijke netwerken (VEN, IVON) als op het vlak van het creëren van natuurreservaten. Van groot belang is de afbakening van het Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN) en het Integraal Verwevings- en Ondersteunend Netwerk (IVON). De bepalingen van deze Europese Vogel- en <i>Habitatrichtlijnen</i> zijn opgenomen in het Natuurdecreet (art. 36bis en 36ter).	J	VL
Natuurbeheerplannen	De regelgeving rond natuurbeheerplannen, die van kracht geworden is op 28 oktober 2017, kwam mede tot stand om aangepaste instrumenten te ontwikkelen voor de realisatie van de Vlaamse natuurdoelen in het kader van Natura 2000. Een natuurbeheerplan is geen doel op zich maar een middel om op een bepaald terrein, beheerd ten behoeve van natuurbehoud, bepaalde doelstellingen (i.v.m. ecologie, bosbeheer, landschap, cultuurhistorie, recreatie...) te realiseren. Het natuurdecreet onderscheidt vier types natuurbeheerplannen, afhankelijk van het ambitieniveau voor de ecologische functie: • Type één: behoud van de aanwezige natuurkwaliteit; • Type twee: hogere natuurkwaliteit; • Type drie: hoogste natuurkwaliteit; • Type vier: natuurreservaat.	J	VL
Vegetatiewijzigingsbesluit (23 juli 1998) en omzendbrief LNW/98/01	Stelt onder meer de voorwaarden voor het wijzigen van vegetatie en kleine landschapselementen. Richt zich daarbij ook op natuurbehoud en dient als uitvoeringsbesluit van het natuurdecreet. Deze besluiten kunnen relevant zijn voor het duingebied en de direct omliggende gebieden van de duinen	J	VL
Duinendecreet (14 juli 1993)	In het decreet worden beschermde gebieden binnen de duinstreek afgebakend. Er worden twee categorieën onderscheiden: • In 'voor het duingebied belangrijk landbouwgebied', gelegen in zones met een agrarische bestemming, kan het agrarisch gebruik mits beperkingen op de bedrijfsuitbreiding voort worden gezet. • In het 'beschermde duingebied', gelegen in zones met overige gewestplanbestemmingen, geldt een bouwverbod tenzij voor werkzaamheden ten behoeve van natuurbehoud of kustverdediging.	J	VL

Randvoorwaarde	Inhoudelijke beschrijving	J/B	Niveau
Soortenbesluit (15 mei 2009)	Dit besluit regelt: • De inventarisatie en registratie van inheemse soorten, Rode lijst soorten en invasieve soorten • Soortenbescherming en soortenbehoud • Soortenbeheer • De werking van opvangcentra voor wilde dieren • Het houden van beschermde soorten in gevangenschap • Toezichtsbepalingen	J	VL
Benelux Beschikking (M(2009)1)	Beschikking inzake de vrije vismigratie in de stroomgebieden van de Benelux-landen.	J	EU
AGNAS RUP Zwin en Zwinbosjes	Gewestelijk RUP ter afbakening van natuur- en landbouwgebieden van het Zwin en de omliggende polders in de gemeente Knokke-Heist in overleg met de lokale besturen en vertegenwoordigers van natuur-, landbouw-, en bosorganisaties. Uitvoeringsplan in functie van de uitbreiding van het Zwin en de herinrichting van het natuurpark Het Zwin. Word gefinaliseerd in juli 2013.	B	VL
AGNAS RUP Zwinpolders	Gewestelijk RUP ter aanvulling van het RUP Zwin en Zwinbosjes, dat de resterende delen van de polder behandelt. Word gefinaliseerd in januari 2015.	B	VL
AGNAS RUP Kustpolders tussen Oudenburg en Jabbeke	Gewestelijk RUP voor de afbakening van natuur- en landbouwgebieden in de kustpolders tussen Oudenburg en Jabbeke. Het plan moet o.a. de realisatie van een aantal natuurcompensaties voor de haven van Zeebrugge mogelijk maken. Word gefinaliseerd in juli 2020.	B	VL
Het onroerend erfgoeddecreet van 12 juli 2013 – het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014	Dit decreet omvat een overkoepelende regelgeving voor monumenten, stads- en dorpsgezichten, landschappen en archeologie. Het vervangt de drie bestaande decreten (monumentendecreet van 1976, archeologiedecreet van 1993 en landschapsdecreet van 1996) en een wet uit 1931 op het behoud van monumenten en landschappen. Bij de opmaak van ruimtelijke uitvoeringsplannen of plannen van aanleg vormen de definitief aangeduide ankerplaatsen mede de basis voor de aanduiding van de erfgoedlandschappen. Iedereen die werken en handelingen verricht of hiertoe de opdracht verleent, neemt zoveel als mogelijk zorg in acht voor de waarden en de typische landschapskenmerken van een erfgoedlandschap zoals bepaald in het van toepassing zijnde ruimtelijke uitvoeringsplan of plan van aanleg. Voorbeelden: • Historisch waardevolle bebouwing aan de kuststrook • Monumenten aan de kuststrook • Pier in Blankenberge 'Belgium Pier' • Het Westerstaketsel in Blankenberge • Staketsel te Oostende • Domein Raversijde • Restanten Steunpunt Seydlitz	J	VL

Randvoorwaarde	Inhoudelijke beschrijving	J/B	Niveau
	Batterij Ramien: restanten		
Decreet Integraal Waterbeleid	Het decreet Integraal Waterbeleid van 18 juli 2003, gecoördineerd op 15 juni 2018, zet de kaderrichtlijn Water om naar Vlaamse wetgeving. Er wordt gestreefd naar het gecoördineerd en geïntegreerd ontwikkelen, beheren en herstellen van het watersysteem zodat het voldoet aan de kwaliteitsdoelstellingen voor het ecosysteem en aan het huidige multifunctioneel gebruik. Het waterbeheer wordt per (deel)bekken georganiseerd. Elk project moet aan de watertoets onderworpen worden.	J	VL
Vlaams Reglement Milieuvergunning (Vlarem I en Vlarem II)	Vlarem I behandelt de milieuvergunningsplicht en omvat een lijst van hinderlijke inrichtingen. In Vlarem II zijn de milieuvorwaarden, gekoppeld aan de vergunning tot exploitatie van een hinderlijke inrichting opgenomen, ter bescherming van mens en leefmilieu. Dit reglement kan randvoorwaarden stellen aan of een leidraad vormen voor bepaalde oplossingsrichtingen.	J	VL
Bodemdecreet en VLAREBO	Voorziet in regelgeving omtrent bodemverontreiniging en –sanering (identificatie, grondeninformatieregister, regeling nieuwe en historisch bodemverontreiniging en grondoverdracht).	J	VL
Besluit van de Vlaamse Regering inzake de evaluatie en de beheersing van het omgevingslawaaï	Methodiek voor de evaluatie van hinder veroorzaakt door schadelijk of ongewenst geluid.	J	VL
Verschillende koninklijke besluiten omvatten voorschriften inzake uitlaatgassen	Beperkingen van het gehalte aan bepaalde pollutanten in uitlaatgassen.	J	FED

A.3 Overkoepelend

Tabel A-3: Juridische (J) en beleidsmatige (B) randvoorwaarden van belang voor mariene wateren en de Vlaamse kustzone

Randvoorwaarde	Inhoudelijke beschrijving	J/B	Niveau
ESPOO, Convention on Environmental Impact Assessment in a Transboundary Context (1991)	Dit verdrag voorziet dat voor projecten met grensoverschrijdende effecten, het land waar die effecten zich voordoen, geconsulteerd dient te worden.	B	INT
Vlaams-Nederlandse langetermijnvisie voor het Scheldegebied	Planhorizon 2030	B	INT
Strategische milieubeoordeling (richtlijn 2001/42/EC) en Milieueffectenbeoordeling op projectniveau (richtlijn 2014/52/EU tot wijziging van richtlijn 2011/92/EU)	Op basis van deze richtlijnen moeten bepaalde plannen (SEA) en projecten (EIA) een milieueffectenbeoordeling doorlopen, inclusief openbare consultaties en de beoordeling van alternatieven. Een milieueffectenbeoordeling neemt ook ingrepen op om negatieve effecten van het plan of project te vermijden of te milderen.	J	EU
Kaderrichtlijn Water (2000/60/EC)	Eén van de belangrijkste milieurichtlijnen voor water is de Europese kaderrichtlijn Water. Deze richtlijn is sinds 22 december 2000 van kracht en tekent een uniform waterbeleid uit in de hele Europese Unie. Het doel van de kaderrichtlijn Water is de watervoorraden en de waterkwaliteit in Europa veiligstellen en de gevolgen van overstromingen en perioden van droogte afzwakken. De kaderrichtlijn Water verplicht de lidstaten duurzaam met water om te springen. Hiervoor moeten ze beheerplannen opstellen per stroomgebied. Deze richtlijn heeft ook als doelstelling het bereiken van een goede chemische en ecologische toestand tegen 2015 voor o.a. de kustwateren (1-mijls zone). De dochtterrichtlijn Grondwater zorgt voor een kader voor preventie- en controlemaatregelen om de verontreiniging van het grondwater tegen te gaan. Het gaat om maatregelen om de chemische toestand van het grondwater te beoordelen en om de aanwezigheid van verontreinigende stoffen te verminderen. De dochtterrichtlijn Prioritaire Stoffen bevat kwaliteitsnormen voor oppervlaktewater voor een aantal gevaarlijke stoffen.	J	EU
RAMSAR (1971-1975)	Dit verdrag behandelt de internationaal belangrijke watergebieden voor vogels en de bescherming van die gebieden (beperkt tot een diepte van 7 m).	B	INT

Randvoorwaarde	Inhoudelijke beschrijving	J/B	Niveau
OSPAR (1992, 1998)	Dit verdrag regelt de bescherming van het mariene milieu in het noordoostelijk deel van de Atlantische Oceaan en heeft als belangrijkste doelen: • Het voorkomen en beëindigen van de verontreiniging van het mariene milieu; • Het beschermen van het zeegebied tegen de nadelige effecten van menselijke activiteiten om de gezondheid van de mens te beschermen en het mariene ecosysteem in stand te houden; • Indien mogelijk de aangetaste zeegebieden te herstellen; • Bescherming van het mariene ecosysteem en de biologische biodiversiteit.	J/B	INT
Verdrag inzake Biodiversiteit van Rio de Janeiro (ondertekend in 1995, gepubliceerd 02/04/1997)	De conventie erkent dat biologische diversiteit meer omvat dan planten, dieren, micro-organismen en hun ecosystemen, het gaat ook over mensen en hun voedselzekerheid, medicijnen, gezonde lucht en water, en een proper en gezond milieu om in te leven. Het doel van de CBD - Conventie (Convention on Biological Diversity) is: • Het behouden van de biologische diversiteit; • Het duurzaam gebruik van zijn componenten; • Het eerlijk verdelen van de opbrengsten die voortkomen uit de natuurlijke rijkdommen.	B	INT
<i>Natura 2000/ Habitat- en Vogelrichtlijn</i> (HR: 92/43/EEG, 1992 en VR: 79/409/EEG, 1979)	Deze Europese richtlijnen leggen lidstaten de verplichting op om gebieden te identificeren en beschermen in functie van het behoud van soorten of habitats. Deze verplichting geldt zowel voor land als zee (TZ en EEZ). De afbakening van deze gebieden is nog steeds lopend (voor België is enkel het statuut van de Vlakte van de Raan nog niet opgelost). Aan de afbakening worden <i>instandhoudingsdoelstellingen</i> gekoppeld en de verplichting om zo nodig behoud- of herstellingrepen te nemen. De 'waarde' van het gebied wordt hierbij bepaald op basis van de 'staat van instandhouding', deze kan gunstig, matig gunstig of ongunstig zijn. De rapportering over deze staat van instandhouding gebeurt om de 6 jaar. De BMM is bevoegd voor de monitoring van de soorten en habitats waarvoor deze beschermde mariene gebieden zijn ingesteld. Geselecteerde <i>Habitatrichtlijn</i>gebieden en <i>Vogelrichtlijn</i>gebieden vormen een ecologisch netwerk: het <i>Natura 2000</i> netwerk. Dit is een netwerk van gebieden met soorten en/of habitats van communautair belang, en vormt de ruggengraat van het Europese milieubeleid met betrekking tot beschermde gebieden. Het beheer van deze beschermde gebieden moet het behoud en herstel van de habitats en soorten garanderen, en moet, indien mogelijk, rekening houden met socio-economische factoren.	J	EU
Verdrag van Malta (La Valletta, 1992) (Raad Van Europa)	Europees verdrag inzake de bescherming van het archeologisch erfgoed ongeacht waar het zich bevindt	B	INT
Richtlijn betreffende de luchtkwaliteit en schonere lucht (2008/50/EC) + Dochterrichtlijn 2004/107/EG	De Kaderrichtlijn lucht is een richtlijn betreffende de beoordeling en het beheer van de luchtkwaliteit. Doel van de Kaderrichtlijn is het formuleren van luchtkwaliteitsnormen voor de bescherming van mens en milieu, de beoordeling van de luchtkwaliteit op basis van gemeenschappelijke methoden en criteria, het verzamelen en aan de bevolking bekendmaken van informatie over de feitelijke luchtkwaliteit alsook de verbetering van de actuele luchtkwaliteit en de instandhouding van een goede luchtkwaliteit.	J	EU

Randvoorwaarde	Inhoudelijke beschrijving	J/B	Niveau
Kyoto protocol	Het Protocol van Kyoto bij het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering (UNFCCC) van 11 december 1997 om de uitstoot van broeikasgassen te verminderen. Een wereldwijde klimaatstrategie, die een beperking van de emissie van broeikasgassen inhoudt, is overeengekomen in het kader van de United Nations Climate Convention (1992), en zijn implementatie in het Kyoto Protocol (1997).	B	INT
Akkoord van Parijs (Paris Agreement)	De historische Overeenkomst van Parijs biedt landen de gelegenheid om de wereldwijde reactie op de dreiging van klimaatverandering te versterken door de temperatuur in de hele wereld deze eeuw ver beneden de 2 graden Celsius te houden en inspanningen te blijven leveren om de temperatuurstijging nog verder te beperken tot 1,5 graden Celsius. Het is op 4 november 2016 in werking getreden.	B	INT
EU Green Deal	Deze Green Deal heeft tot doel om vanaf 2050 netto geen broeikasgassen meer uit te stoten en economische groei los te koppelen van het gebruik van hulpbronnen. Bovendien dient het natuurlijk kapitaal van de EU te worden beschermd, behouden en verbeterd en de gezondheid en het welzijn van de burgers worden beschermd tegen milieugerelateerde risico's en effecten. Europa zou tegen 2050 een klimaatneutraal continent moeten geworden zijn. In de periode 1990-2018 is de uitstoot van broeikasgassen met 23% afgenomen. De doelstelling van de Europese Unie is om de uitstoot van broeikasgas tegen 2030 ten opzichte van 1990 op verantwoorde wijze tot ten minste 50% terug te dringen en het streefdoel naar 55% te verhogen. Hernieuwbare energiebronnen zullen hierbij een essentiële rol vervullen, doch zal het huidige streefcijfer (32 % hernieuwbare energie in de energiemix van de EU tegen 2030) worden herzien.	B	EU
Europese klimaatwet	Wetgevende verankering van de beleidsmatige doelstellingen uit de EU Green Deal: • EU moet tegen 2050 klimaatneutraal zijn en tegen 2030 een reductie van broeikasgassen met 55% tov 1990 bereiken; • Ten laatste tegen 30 september 2023 (en nadien vijfjaarlijks) beoordeelt de Europese Commissie de mate waarin de nationale maatregelen die, op basis van de nationale energie- en klimaatplannen stroken met die 2030 en 2050 doelstelling; • Ook burgers en het maatschappelijk middenveld krijgen de mogelijkheid om beste praktijken uit te wisselen en acties in kaart te brengen die bijdragen tot de verwezenlijking van de 2030 en 2050 doelstellingen.	J	EU
Verordening (347/2013) betreffende de 'richtsnoeren voor de trans-Europese energie-infrastructuur'	Deze verordening is gericht op de garantie dat de strategische energienetwerken en de opslaginfrastructuur afgewerkt zijn tegen 2020. Met dit doel zijn 12 prioritaire corridors en gebieden voor transportnetwerken van elektriciteit, gas, petroleum en koolstofdioxide geïdentificeerd. Een regime van 'gemeenschappelijk belang' voor projecten die bijdragen aan de uitvoering van deze prioriteiten en die dit label gekregen hebben is ingesteld.	J/B	EU
NEC-Richtlijn / Richtlijn 2001/81/EG inzake emissieplafonds	Legt reductiedoelstellingen voor verzuring, eutrofiëring (vermesting) en vorming van ozon vast.	B	EU

Randvoorwaarde	Inhoudelijke beschrijving	J/B	Niveau
Kaderrichtlijn en dochterrichtlijnen inzake luchtkwaliteit	Vormt de basis voor het luchtbeleid binnen de Europese Unie.	B	EU

